

full dominical

Església de Menorca

Número 2149 - Any XLII - 8 octubre 2023

“La obra de Dios pasa siempre a través de la fraternidad: a través de los ojos, las manos, los corazones de hombres y mujeres que, en sus respectivos roles de responsabilidad eclesial y civil, tratan de construir relaciones fraternas y de amistad social”.

(Papa Francisco)

LA CONSTÀNCIA

Duen que avui costa creure que els creients —encara que no tots— són poc constants en la fe, que patim crisi de fe, que ens desanimam i no som constants a les convocatòries de la comunitat cristiana. No obstant, si ens inserim en la Paraula, veim com Déu ens crida a la fermesa, a la constància en la fe, que és acceptació viva del Ressuscitat com a Salvador i participació en la vida de la comunitat dels creients.

El tema de l'Església, de la comunitat, si un en té consciència de ser-ho, batega de ple ja que la comunitat dels deixebles i dels creients és aplegada al voltant del Vivent, d'ell rep el Paràclit, d'ell rep la missió, com el Fill la va rebre del Pare per vèncer el mal i instaurar el Regne de Déu. És membre de la comunitat tot aquell qui fa seva la benaurança de l'Evangelí: “Feliços els qui creuran sense haver vist.” La fe no és opi, no és tranquil·litat, ni passivitat, és dinàmica i, per tant, és lluita i esforç, valentia i empremta, açò sí, amarada sempre per la gràcia, si vol ser preuada, ferma i resplendent.

Toni Barber

Si ens endinsam en el llibre dels Fets, veiem com la fe ha de ser constant per esdevenir comunitària, “escoltaven l’ensenyança, partien el pa, ...” (Fets 2, 42ss). No hi ha volta de full. Començam un nou curs i serem més pocs que molts, és el moment que vivim i en certa manera ens apropa als inicis. Per a uns serà motiu de desànim i per altres pot ser un repte, però segueix essent temps per ésser constants si volem ser fidels a la missió rebuda de seguir cridant els homes a la “plec festiu.”

De les tres potències de l'ànima, sobre la memòria anam prou bé, si més no, retenim el que ens convé. Sobre la intel·ligència ja

afluixam, no sempre tenim el seny necessari i sobre la voluntat, no diguem, és la cama fluixa i ho veim tant personalment com en tants de cristians; costa el compromís, costa perseverar, costa mantenir-se, costa, en definitiva, ser constants. Però, o som constants o no hi haurà vida cristiana, ho som o no hi haurà comunitat i no es perdrà per l'alè rebut, es perdrà per no obrir les veles del cor i deixar que el buf del Senyor ens empenyi.

Un home ho val tot, però també deim que un home sol val molt poc. La unió fa la força. Per açò els homes s'associen, per esdevenir forts. Forts per aconseguir quelcom i llavors neix el grup, l'equip i, pot ser, també la divisió. No val la pena enfrontar homes contra homes. Sinó homes contra el mal. És la comunitat cristiana. Siguem constants i estarem contents d'esdevenir sal i llum en el món. Etimològicament constància ve “d'estar amb.” Un nou curs, de segur que hi val la pena. Som-hi cada un i amb els altres.

Joan Miquel Sastre Preto

la notícia

Mn. Triay, un dels impulsors dels campaments de refugiats palestins al Líban

Mn. Francesc Triay va ser un dels impulsors l'any 2004 de l'associació Nuwat-CSS als campaments de refugiats palestins al Líban.

Càritas Menorca, juntament amb el Fons Menorquí de Cooperació, ha donat suport a més de 20 projectes d'emergència i acció humanitària, ajuda alimentària, atenció sanitària a dones embarassades, educació a joves, prevenció de matrimoni infantil de filletes, entre d'altres.

Francesc ha viatjat recentment al Líban i ha estat testimoni del gran impacte que està tenint la feina feta, especialment en la prevenció del matrimoni infantil als campaments, on les dones cada vegada més reivindiquen el seu dret a treballar i sortir de la situació de pobresa en la que viuen.

Bisbat de Menorca

Bisbat de Menorca

Diumenge XXVII de Durant l'Any

Lectura del llibre del profeta Isaïes
5, 1-7

Salm responsorial 79

R: La vinya del Senyor de l'univers és la casa d'Israel.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis 4, 6-9

Germans: No us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presentau a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist. Finalment, germans, interessau-vos per tot allò que és veritat, respectable, just, net, amable, de bona reputació, virtuós i digne d'elogi. Practicau allò que jo us he trasmès i vosaltres heu rebut, que heu sentit o heu vist en mi, i el Déu de la pau serà amb vosaltres.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu 21, 33-43

En aquell temps, Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: "Escoltau una altra paràbola: Un propietari plantà una vinya, la voltà d'una tanca, hi cavà un cup, hi construï una torre de guàrdia, hi deixà uns vinyaters que la cultivassin, i se n'anà del país. Quan s'acostava el temps de la verema, envià els seus homes per recollir-ne els fruits, però els vinyaters els van agafar, i a un, li van pegar, a un altre, el van matar, a un altre el van treure a cops de pedra. Ell envià més homes que la primera vegada, però els maltractaren igual. Finalment, els envià el seu fill, pensant que, almanco el fill, el respectarien. Però ells, en veure'l, es digueren: Aquest és l'hereu: matem-lo i ens quedarem l'heretat. I l'agafaren, el van treure fora de la vinya i el van matar. Quan torni l'amo de la vinya, ¿què farà amb aquells vinyaters?" Li responen: "Farà matar aquells mals homes i passarà la vinya a uns altres que li donin els fruits al temps de la verema." Jesús els diu: "¿No heu llegit mai allò que diu l'Esclat: La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen? Per això us dic que el Regne de Déu vos serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar."

Lectura del libro de Isaïes 5, 1-7

Voy a cantar a mi amigo el canto de mi amado por su viña. Mi amigo tenía una viña en un fértil collado. La entrecavó, quito las piedras y plantó buenas cepas; construyó en medio una torre y cavó un lagar. Esperaba que diese uvas, pero dio agrazones. Ahora, habitantes de Jerusalén, hombres de Judá, por favor, sed jueces entre mí y mi viña. ¿Qué más podía hacer yo por mi viña que no lo hubiera hecho? ¿Por qué, cuando yo esperaba que diera uvas, dio agrazones? Pues os hago saber lo que haré con mi viña: quitar su valla y que sirva de leña, derruir su tapia y que sea pisoteada. La convertiré en un erial: no la podarán ni la escardarán, allí crecerán zarzas y cardos, prohibiré a las nubes que lluevan sobre ella. La viña del Señor del universo es la casa de Israel y los hombres de Judá su plantel preferido. Esperaba de ellos derecho, y ahí tenéis: sangre derramada; esperaba justicia, y ahí tenéis: lamentos.

Salmo responsorial 79

R: La viña del Señor es la casa de Israel.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses 4, 6-9

Lectura del santo Evangelio según san Mateo 21, 33-43

En aquel tiempo, dijo Jesús a los sumos sacerdotes y a los ancianos del pueblo: «Escuchad otra parábola: «Había un propietario que plantó una viña, la rodeó con una cerca, cavó en ella un lagar, construyó una torre, la arrendó a unos labradores y se marchó lejos. Llegado el tiempo de los frutos, envió sus criados a los labradores para percibir los frutos que le correspondían. Pero los labradores, agarrando a los criados, apalearon a uno, mataron a otro, y a otro lo apedrearon. Envió de nuevo otros criados, más que la primera vez, e hicieron con ellos lo mismo. Por último les mandó a su hijo, diciéndose: 'Tendrán respeto a mi hijo'. Pero los labradores, al ver al hijo se dijeron: 'Este es el heredero: venid, lo matamos y nos quedamos con su herencia'. Y, agarrándolo, lo sacaron fuera de la viña y lo mataron. Cuando vuelva el dueño de la viña, ¿qué hará con aquellos labradores?». Le contestaron: «Hará morir de mala muerte a esos malvados y arrendará la viña a otros labradores que le entreguen los frutos a sus tiempos». Y Jesús les dice: «¿No habéis leído nunca en la Escritura: "La piedra que desecharon los arquitectos es ahora la piedra angular. Es el Señor quien lo ha hecho, ha sido un milagro patente"? Por eso os digo que se os quitará a vosotros el reino de Dios y se dará a un pueblo que produzca sus frutos».

¿Damos a Dios los frutos esperados?

Jesús se dirige nuevamente a los dirigentes del pueblo para explicarles la parábola de los viñadores homicidas, a través de la cual podemos descubrir la historia de Dios con su pueblo, Israel.

El amo (Dios) planta una viña (Israel), la prepara bien, con mimo, (es su pueblo escogido), y la arrienda a unos labradores para que la cuiden mientras está ausente. Cuando llega la vendimia envía a sus criados (los profetas) para pedir a los labradores la parte de los frutos que le corresponde (una vida justa, fraterna y solidaria), pero no solo no les dieron nada sino que fueron todos maltratados; como último recurso, les envía a su propio hijo, pero también acaban con él (Jesucristo ya presente su muerte) para convertirse en amos de la viña, en lugar de trabajar para Dios, edificando su Reino.

La pregunta de Jesús: "¿Qué os parece? ¿Qué hará el dueño de la viña con estos labradores?" obtiene la respuesta lógica por parte de los dirigentes: "Acabará de mala manera con esos malvados y arrendará la viña a otros labradores que le entreguen los frutos a su tiempo". Ellos mismos lo han dicho, eso es lo que hará Dios: quitarles el reino y dárselo a otros (el nuevo pueblo de Dios, la Iglesia) que cumplan sus expectativas. Ahí estamos incluidos nosotros y por tanto debemos preguntarnos si realmente el Padre, que nos ama tiernamente, está satisfecho con la vida que llevamos. ¿Nos entregamos de corazón a amar, perdonar y servir a todos? ¿Sentimos compasión por los que sufren y les ofrecemos ayuda? Si no vivimos como hijos de Dios y no trabajamos para construir el Reino, el Padre no tendrá más remedio que buscar a otras personas que den los buenos frutos que anhela.

Seguramente es necesario reorientar nuestra vida con determinación hacia un desprendimiento individual y comunitario a todos los niveles, solo posible si dejamos actuar a Dios a través nuestro. Entre todos debemos formar una Iglesia más evangélica, en sintonía con el proyecto de Dios.

Teresa Jansà

pregar amb els salms

Desvetlar-se (Salm 57)

Desvetla't, cor meu, desvetlau-vos, arpa i lira meva, vull desvetlar l'aurora (Sl 57, 9) Conten que en un venerat santuari es conservava una arpa màgica. En brollaria una melodia meravellosa quan un arpista la polsés degudament. Molts per fer-se famosos hi anaven, però fracassaven. S'havia perdut ja l'esperança que algú fos capaç de tocar aquell instrument misteriós. Un dia va arribar Pei-Voh, amb gest humil i respectuós, va agafar l'arpa i començà a tocar amb delicadesa. Arpa i arpista es fonien en un sol ésser. Com si fossin les cordes que moguessin els dits de Pei-Voh. En acabar, els sacerdots meravellats li van demanar, com ho havia fet i d'on havia après aquella músi-

ca, perquè molts famosos no n'havien tret ni una nota afinada. Ell respongué: Només li he deixat els dits, cal buidar-se davant l'arpa per deixar que sigui ella la qui canti tot el que porta dintre. La llenya de l'arpa, que havia estat un arbre centenari d'un bosc, ha vibrat per cantar el ritme del sol i la nit, els colors de l'aurora i el capvespre, la remor del vent i la pluja, el goig d'estiu i primaveres, el silenci de hiverns i tardors. En una paraula: la seva història d'arbre. Un instrument fantàstic que no el poden tocar els qui estan massa plens d'ells mateixos (llegenda japonesa A. Cirici Pallicer). Com podríem formular una actitud davant els salms a partir d'aquesta llegenda?

Gadi Bosch Pons

Toni Barber

plomes del periodisme catòlic 5

Sebastià Juan Sampol de Palós

Sacerdot ciutadellenc, nat el 12 d'abril de 1872. Fill únic d'un telegrafista i una mare que tingué una mort perinatal. Va desplegar una carrera eclesiàstica extraordinària. Sovint es deia que, llevat de la dignitat episcopal a títol de bisbe, ho va ser tot, gairebé tot, dins la jerarquia diocesana de Menorca. De sentiments cristians profunds, s'havia distingit per posseir una altíssima cultura i una sòlida formació superior. Ordenat de prevere el 8 de març de 1895, prosseguí estudis a la Universitat Eclesiàstica de València, on es va doctorar en Teologia (1897) i es va llicenciar en Dret Canònic (1903). Actuà com a catedràtic de Retòrica del Seminari, i, als 33 anys, ja havia guanyat una canongia doctoral de la catedral d'Eivissa (1905). Més tard, oposità a les canongies magistral i penitenciarà de la catedral de Menorca, fins que li fou concedit l'arxiprestat catedralici. En els moments més difícils de

l'episcopat de Joan Torres, ocupà el vicariat general i fou provisor de la diòcesi. A la mort d'aquest bisbe, hagué de prendre les regnes del govern de l'Església menorquina a l'espera de la vinguda de Mons. Pasqual Marroig.

Finíssim poeta, autor d'una *Crònica de la peregrinación menorquina a Roma* (1900), deixà un rastre gens sobrer en el periodisme. Fou fundador i director d'*El Noticiero Popular* (1909-1912) i col·laborador en el diari *El Iris*, les revistes *Monte-Toro* i *Menorca Artística* i, durant la immediata postguerra, del diari d'Andreu Casanovas *Arriba España*. Va morir el 9 d'abril de 1958.

MÀLP.

l'entrevista a:

JOAN ÀGUILA

Joan Àguila és prevere, vicari general de Tarragona i director del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears (SIC). El proper dijous 12 d'octubre participarà per segon any consecutiu a la Jornada de Formació dels Catequistes de Menorca.

La formació que oferiràs enguany als catequistes és una continuació de la del curs anterior?

-Sí, exactament. L'any passat vam presentar la proposta global del nou Directori per a la Catequesi que teniu a Menorca i com la proposta del SIC s'adapta a les directrius d'aquest Directori. Aquest any presentaré diverses opcions per a l'aplicació de la nova proposta de catequesi. És molt necessari veure com es pot anar aplicant aquesta nova proposta, fent diferents passos per arribar després a la totalitat.

En què consisteix aquesta nova proposta catequètica?

-La clau és iniciar a la relació amb Jesús. El que intentam amb aquesta nova metodologia és que l'infant, l'adolescent, el jove, l'adult, amb aquestes estratègies i metodologia, iniciï una relació amb el Crist viu, a través de la pregària, de la celebració i, després, vagi coneixent coses d'aquesta persona (Jesús) amb la qual ja ha iniciat un vincle íntim. Conèixer primer Jesús i després descobrir els continguts de la fe.

Com es poden adaptar aquests nous materials a les parròquies?

-El primer és preparar i donar aquesta formació als catequistes i agents de pastoral i, després, donar-los les metodologies i els recursos per anar implantant aquesta nova manera de fer catequesi. I tenint present la singularitat de cada comunitat i parròquia, veure per on es pot començar: fent l'oratori amb els més petits, les trobades amb les famílies, agafar el material i fer la catequesi vinculada directament a la missa... hi ha diferents opcions. Es tracta de veure amb quin pas cada comunitat i equip de catequistes es veu més segur per a fer l'inici de tot el projecte.

Aquesta nova proposta de catequesi ja s'ha aplicat a Catalunya. Quina valoració en feis?

-La valoració és bona, tot i que la seva implantació ha sigut molt desigual. Hi ha diòcesis que estan molt a l'inici. Però esteim contents, perquè als llocs on s'ha aplicat, la gent ens manifesta la seva satisfacció, que es nota que els fillets venen a catequesi més contents, que és més fàcil incentivar la participació, que les famílies també participen i entenen que no poden delegar el tema de l'educació en la fe només a la parròquia i els catequistes. La valoració és molt positiva, malgrat que encara esteim en una fase molt inicial.

Sonia Febrer Romero

Agenda

✍ Escola de Teologia

-A Maó: Comença el dilluns 9 d'octubre, a les 20.15 h, a la Casa de l'Església.

-A Ciutadella: Comença el dimarts 10 d'octubre, a les 20.15 h, al Seminari Diocesà.

-A Ferreries: Comença el dissabte 21 d'octubre, a les 10.15 h, a l'església de Santa Maria.

*Aquestes formacions es faran cada setmana, aquests dies de la setmana i a la mateixa hora.

✍ Jornada d'Inici de Curs de la Catequesi

Dijous 12 d'octubre jornada de formació dels catequistes, entre les 10 i les 13.30 h, a l'església de Sant Martí (es Mercadal).

Programa:

-Xerrada a càrrec de Mn. Joan Àguila: **"Com implantar a la parròquia la nova proposta de catequesi?"**

-Experiència del matrimoni Diego Dubón i Teresa Jansà: **"Com acompanyam els pares durant l'etapa de catequesi dels seus fills?"**

-Eucaristia d'enviament dels catequistes presidida pel bisbe Gerard.

✍ Pregària amb els joves

Divendres 13 d'octubre, a les 20 h, a la parròquia del Carme (Maó).

✍ Peregrinació a Terra Santa

Serà del 31 de gener al 7 de febrer de 2024. Organitza: La Catedral. Us podeu apuntar contactant amb el Bisbat al telèfon 971 38 03 43. Places limitades.

✍ Programes de ràdio de l'Església de Menorca

Cada setmana ens podeu escoltar a:

-COPE MENORCA (89.6 FM): "El Mirall de l'Església", els divendres a les 13.30 h. i "Església Notícia", els diumenges a les 9.45 h.

-IB3 RÀDIO (88.6 FM): "Temps de Creure", els dissabtes a les 7.30 h.

-RADIO MARÍA (92.0 FM): "Revista Diocesana", els diumenges a les 13.30 h.

Notícies nostres

Nous nomenaments

El Bisbe de Menorca, des de la seva presa de possessió de la Diòcesi, ha efectuat diferents nomenaments. Aquests són els més recents, que es van fer públics el 28 de setembre:

De la Cúria Diocesana:

-Vicari Judicial: Mn. Nadal Bernat Salas (amb llicència del Bisbe de Mallorca).

-Auditora de la Vicaria Judicial: Gna. Mª Victoria Aymerich Martínez.

D'àmbit diocesà:

-Canonges de la S.I. Catedral Basílica: Mn. Antoni Fullana Marqués i Mn. Joan F. Camps Serra durant el temps que siguin rectors a Ciutadella.

-Director de Càritas Diocesana: Sr. Lorenzo Lafuente Mir.

D'àmbit arxiprestal:

-Directora de Càritas Arxiprestals: de Maó: Sra. Maria José Chiva; de Ciutadella: Sra. Maria Assumpció Guasch Bosch (renovació); Del Centre: Sra. Carme Febrer Truyol.

D'àmbit parroquial:

-Prevere adscrit a la parròquia de St. Francesc de Ciutadella: Mn. Agustín Escuredo Merayo (amb llicència del Bisbe d'Astorga).

-Consiliari del Centre Catequístic de Sant Miquel: Mn. Josep Manguán Martínez.

-Diac adscrit a la parròquia de St. Bartomeu de Ferreries: Sr. Guillem Ferrer Monjo.

-Diac adscrit a les parròquies de St. Antoni Abat de Maó i de St. Climent: Sr. Jaume Denclar Quevedo, a partir del dia 22 d'octubre.

-Capellà de la comunitat de Concepcionistes Franciscanes de Maó: Mn. Josep Sastre Portella.

El Centre de Formació Ca n'Aguedet de Càritas Menorca, guardó a la millor iniciativa de responsabilitat social

El 27 de setembre va tenir lloc l'entrega dels Premis del Turisme 2023, en una gala celebrada a l'Auditori Caló de s'Oli (Eivissa).

El Centre de Formació Ca n'Aguedet de Càritas Menorca va rebre el guardó a la millor iniciativa de responsabilitat social. Aquest projecte de formació té l'objectiu de millorar les oportunitats d'inserció de persones de més de 30 anys i d'aturats de llarga durada, a més de donar resposta a les demandes formulades des de l'àmbit empresarial turístic menorquí.

En aquesta categoria també va ser premiada la iniciativa Habitació Solidària d'ARTIEM Hotels, una habitació estàndard on allò que el client paga per

allotjar-s'hi es dona íntegrament a Càritas.

Una catequesi renovada i en clau missionera

El 27 de setembre els catequistes de l'arxiprestat de Ciutadella es van trobar al Seminari Diocesà per a fer una valoració de la catequesi i els reptes actuals. Joan Taltavull i Tere Gorriàs van xerrar de la importància de la formació dels catequistes, Sebastià Bosch i J. Bosco

Faner ho van fer sobre la importància d'implicar les famílies i, finalment, Josep Manguán va reflexionar sobre la importància de la pregària i de l'Eucaristia.

Després els catequistes van formar diferents grups per reflexionar conjuntament aquestes qüestions. Aquestes són algunes de les conclusions principals que es van extreure: els catequistes s'han de formar, el catequista s'ha d'adaptar a les inquietuds i a les realitats del seu grup, és important fer activitats amb altres grups de catequesi (de la mateixa parròquia o d'altres parròquies), la catequesi ha d'estar oberta a tothom, implicar als pares en la catequesi dels fills, adaptar les celebracions de l'Eucaristia als fillets i els joves, etc. A partir d'aquestes idees, es confeccionaran unes orientacions que ajudin a tots a viure millor la catequesi.